

This question paper contains 4+2 printed pages]

A—180—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2017

POLITICAL SCIENCE

Paper IV

(Government and Politics of Maharashtra)

(MCQ + Theory)

(Monday, 3-4-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Wrong answers will carry negative marks.

(iv) First half an hour is reserved for only for MCQ.

(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहेत.

(iv) पहिला अर्धा तास एम.सी.क्यू. प्रश्नासाठी राखीव राहिल.

(MCQ)

1. Choose the correct answer :

10

योग्य पर्याय निवडा :

(i) Vasantao Naik Committee recommended Panchayat

Raj System in Maharashtra.

(A) Three-tier

(B) Two-tier

(C) One-tier

(D) None of these

P.T.O.

वसंतराव नाईक समितीने महाराष्ट्रात पंचायत राज व्यवस्थेची शिफारस केली.

- (A) त्रिस्तरीय (B) द्विस्तरीय
(C) एकस्तरीय (D) यापैकी नाही

(ii) Which constitutional Amendment rendered constitutional status to Urban Local Self-Government ?

- (A) 78th Amendment (B) 73th Amendment
(C) 70th Amendment (D) 74th Amendment

कोणत्या घटनादुरुस्तीनुसार नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थाना घटनात्मक दर्जा प्राप्त करून दिला :

- (A) 78वी घटनादुरुस्ती (B) 73वी घटनादुरुस्ती
(C) 70वी घटनादुरुस्ती (D) 74वी घटनादुरुस्ती

(iii) Who presides over the Gram Panchayat Sabha ?

- (A) Talathi (B) Police Patil
(C) Sarpanch (D) Gram Sevak

ग्रामपंचायतीच्या सभेचे अध्यक्ष स्थान कोण भूषवितो ?

- (A) तलाठी (B) पोलीस पाटील
(C) सरपंच (D) ग्रामसेवक

(iv) Which is the determinant factor of voting behaviour ?

- (A) Geographical factor (B) Political factor
(C) Social factor (D) All of these

मतदान वर्तन निर्धारित करणारे घटक कोणते ?

- (A) भौगोलिक घटक (B) राजकीय घटक
(C) सामाजिक घटक (D) यापैकी सर्व

(v) Which political party front was in power in Maharashtra during 2009-2014 ?

- (A) Congress — Nationalist Congress
 (B) Shivsena — BJP
 (C) Congress — MNS
 (D) Shivsena — MNS-BJP

2009-2014 या दरम्यान कोणती पक्षीय आघाडी महाराष्ट्रात सत्तेत होती ?

- (A) काँग्रेस — राष्ट्रवादी काँग्रेस
 (B) शिवसेना — भाजपा
 (C) काँग्रेस — मनसे
 (D) शिवसेना — मनसे-भाजपा

(vi) is *not* a regional Political Party in Maharashtra ?

- (A) Shivsena
 (B) Maharashtra Navnirman Sena
 (C) Peasants and Workers Party
 (D) Aam Admi Party

..... हा महाराष्ट्रातील प्रादेशिक राजकीय पक्ष नाही.

- (A) शिवसेना (B) महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना
 (C) शेतकरी कामगार पक्ष (D) आम आदमी पार्टी

(vii) Maharashtra Government established State Election Commission in the year

- (A) 1960 (B) 1994
 (C) 1992 (D) 1997

महाराष्ट्र सरकारने राज्य निवडणूक आयोगाची स्थापना यावर्षी केली.

- (A) 1960 (B) 1994
 (C) 1992 (D) 1997

(viii) Match the pair and choose the correct answer from the codes given below :

Group 'A'**Group 'B'**

(1) Balwantrai Mehta Committee	(i) 1960
(2) Vasant Rao Naik Committee	(ii) 1958
(3) Mumbai Gram Panchayat Act	(iii) 1961
(4) Maharashtra Panchayat Samiti
Zilla Parishad Act	(iv) 1957

Codes :

(1)	(2)	(3)	(4)
(A) (iv)	(i)	(ii)	(iii)
(B) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(C) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
(D) (iii)	(iv)	(ii)	(i)

योग्य जोड्या लावा आणि उचित उत्तर खाली दिलेल्या सांकेतांकामधून निवडा :

गट 'अ'**गट 'ब'**

(1) बलवंतराय मेहता समिती	(i) 1960
(2) वसंतराव नाईक समिती	(ii) 1958
(3) मुंबई ग्राम पंचायत कायदा	(iii) 1961
(4) महाराष्ट्र पंचायत समिती
जिल्हा परिषद अधिनियम	(iv) 1957

सांकेतांक :

(1)	(2)	(3)	(4)
(A) (iv)	(i)	(ii)	(iii)
(B) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(C) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
(D) (iii)	(iv)	(ii)	(i)

(ix) Minimum population is desired for establishing a Municipal Council.

- (A) 35000 (B) 25000
(C) 20000 (D) 45000

नगर परिषद स्थापन करण्यासाठी किमान लोकसंख्या असणे आवश्यक आहे.

- (A) 35000 (B) 25000
(C) 20000 (D) 45000

(x) Which is the Supreme Institution of Urban Self-government ?

- (A) Nagar Panchayat (B) Municipal Council
(C) Municipal Corporation (D) None of these

नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थातील सर्वोच्च संस्था कोणती ?

- (A) नगर पंचायत (B) नगरपरिषद
(C) महानगरपालिका (D) यापैकी नाही

(Theory)

2. Write the power and functions of Zilla Parishad President. 10

जिला परिषद अध्यक्षचे अधिकार आणि कार्य लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the structure and functions of Municipal Corporations.

महानगरपालिकेची रचना व कार्य वर्णन करा.

3. Comment on the Nationalist Congress Party. 10

राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षावर भाष्य करा.

Or

(किंवा)

Write an essay on State Election Commission.

राज्य निवडणूक आयोगावर निबंध लिहा.

P.T.O.

4. Write short notes on (any *two*) :

10

- (i) Gram Sabha
- (ii) President–Municipal Councils
- (iii) Shivsena
- (iv) C.E.O.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) ग्रामसभा
- (ii) नगराध्यक्ष
- (iii) शिवसेना
- (iv) मुख्य कार्यकारी अधिकारी.